

Dve sili, ki sta v tekmi za nadvlado nad svetom

Zed. države dedič angleškega imperija. — Grčija zelo strategična baza. — Snovanje sveta v dva nasprotna si bloka. — Nič še jamstva za mir

Po Trumanovi napovedi vojne proti komunizmu "kjerkoli na svetu" je vzbrstela tudi sovjetska propaganda in sedaj smo v živčni vojni zares.

Na državnem podljajnik Dean Acheson je v tem dvoboju izjavil, da kar se Zed. držav tiče, so podvzelo novo takto v vnanji politiki s stališča, da zavarujejo mire.

Oboroževanje v novem zaletu Acheson je lahko v pravem — namreč da res misli to kar govori, a dejstva pričajo, da je mir sedaj v večji negotovosti kot pa je bil med prvo pa do druge svetovne vojne.

Zvezna vlada spušča v javnost vsake sorte izjave. N. pr., na eni strani govorji o miru, na drugi njeni odgovorni predstavniki poudarjajo, da kar se naše dežele tiče, bo za razorozitev šele, ko bodo ustvarjeni pogoji za priateljsko sožitje med narodi. In ker teh pogojev še ni, se bomo oboroževali dalje, jačali našo bojno mornarico, gradili čim boljše bombe in nadaljevali s produciranjem atomskih bomb.

Zahteve za zmanjanje izdatkov za oboroževanje so torej odbite, a ne samo pri nas temveč v vseh deželah po svetu.

Se v jugoslovanski skupščini se je držal neki opozicionalni poslanec, predstavnik male protivladne skupine, protestirati proti po njegovem mnenju previsokem proračunu za oboroževanje. Večina ga je demonstrativno primorala utihniti.

Kar pomeni, da jugoslovanska vlada ne smatra sedanega stanja po svetu za mir temveč le za premirje — in potem pa nov krvav udar.

Svet deljen v dva bloka

Ko se je ameriška vlada s Trumanom na celu odločila za ideo-logicno vojno proti Rusiji, je to dobro takojšen odmev po vsem svetu.

Stranke in privilegiji, ki so za "naš sistem", so s Trumanom in ga bodre, da naj bo proti USSR še celo bolj "napet" kot je. Na drugi strani pa se dogajajo inspirirane demonstracije proti ameriškemu imperializmu in proti Angliji.

V Parizu se je udeležilo, manifestacije proti novi Trumanovi "doktrini" nad dve sto tisoč ljudi. To je bila kajpada ob enem demonstraciji proti kapitalizmu in za "demokracijo proletariata".

"TRUMANOVА DOKTRINA" NAPREDNIM GRKOM LE "TROJANSKI KONJ"

Poročevalec ameriške radio družbe CBS, nastanjen v Atenah, je vprašal voditelja grške liberalne stranke, ki je bil že predsednik vlade, kaj misli o novi "ameriški doktrini" za borbo proti komunizmu" po vsem svetu.

"Ne bi bila napačna," je odgovoril ta nad 80 let star grški državnik, "ako bi bila storjena radi Grčije, to je, nji v pomoč. A kar je Truman v resnici storil, si je Grčija izbral le za žogo, v svojem boju proti Rusiji, ne v pomoč Grčiji."

Nato je temu reporterju razlagal, da ako ima predsednik Truman resen namen pomagati demokraciji, tedaj naj pozove grškega kralja, da naj odstavi sedanje vlado in jo poveri naprednim skupinam, v kateri naj se da zastopstvo tudi "zmernim komunistom" in "zmernim konservativcem", ne pa ekstremistom na desni ali na lev.

Ko se je predsednik Truman odločil za to svojo "novi doktrino", je mislil samo na boj zoper Rusijo. In omenjeni grški državnik je to poročevalcu CBS odločno poudaril, rekoč, saj ni to storil radi nas, temveč v tekmi Zed. držav proti Rusiji.

Grki žele ameriške pomoči in so jo deležni — posebno v relifnih dajatvah — več kot katerakoli druga dežela v Evropi.

Nobenemu naprednemu Grku pa ni po volji, da bi njihna dežela postala baza ameriškega imperializma ali pa deska za ščitenje angleških investicij v Sredozemlju.

Grki dobro vedo, da mi ne prihajamo tja s svojimi milijoni ter vojnimi ekspertri zaradi ljubezni do demokracije, ampak ker imamo sedaj tam "interese", to se pravi, oljna polja ter razne druge vložbe, ki jih oslabljena Anglija sama ne more več braniti.

Torej smo mi prevzeli to vlogo.

Izplačuje se, ako ne pride do vojne — toda ne davkokopljevalcem temveč le oljnim in raznim drugim družbam ameriškega kapitala, ki so si podjarmile tako močna prirodnega bogastva.

Vodja grške liberalne stranke, ki je v opoziciji, je dejal, kot že rečeno, da ako se Truman res toliko interesira za Grčijo kot je pravil v svojem govoru pred skupno zbornico zveznega kongresa, naj pozove grškega kralja za reorganiziranje vlade tako, da ji bo grško ljudstvo lahko zaupalo. A tako kot je — je rekel on — nima nobenega ugleda in vzdrževana je s silo orotja in z močjo dolarjev, funtov sterlingov ter ameriške diplomacije in angleških bajonetov.

Kaj bo Grčija pod Zed. državami, to ni nikomur več uganka.

Kajti tudi konservativni časopisi — tisti nameč, ki niso za Trumanovo "novi doktrino", priznavajo, da kujemo novo vojno za obvarovanje sistema, kakršne ga zastopajo Zed. države. Torej je to boj med dvema volesilama in pa med ekonomskima sistemoma, ki jih zastopata.

Koliko nemških vojakov je še v ujetništvu?

Demonstranti niso dali v svoje manevre nobenega političnega motiva. Vse, kar so zahtevali, je kruh. Tako imajo Anglezi tudi v Nemčiji več stnosti kot pa drugi okupacijske sile. In ker je pomajkanje baš v angleški coni največje, so angleški vojaški oblasti prisikočile na pomoč z živilskimi dajatvami Zed. države.

Amerika prevzema vladu v Sredozemlju

Ker prestidž Anglije nagloma

(Konec na 5. strani.)

njenju do tri milijone nemških vojnih ujetnikov.

Molotov je dne 15. marca dejal, da jih je v mejah Sovjetske unije še 890,532, nad milijon pa jih je vrnila. Povprečno jih sedaj vraca nazaj v rajh po 17,000 na mesec.

Francoski vnačni minister Bi-

dault je dejal, da je na raznih delih v Franciji — največ na kmetijah in pri popravljanju cest 631,483 nemških vojnih ujetnikov in Anglia jih ima

435,295. Treba pa je pripomniti,

da so tiste vojne ujetnike, ki jih

ima Francija, izročile nji večina Zed. države.

Zed. države jih imajo samo še 30,975, izmed teh polovico v Italiji.

Reporteri inozemskega tiska

v Moskvi dvomijo, da je Molotov izjava točna, kajti njegovo število se nanaša le na jetnike v "v mejah USSR".

Pravijo, oziroma sumijo, da jih ima Rusija mnogo tudi v svoji okupacijski coni Nemčije, ter da jih je veliko "posodila" Jugoslaviji in Poljski. Vseeno, Molotov je dejal, da so njegovi podatki resnični in pa da Rusija pošlja nemške jetnike domov vsak mesec omenjeno število.

Na glavno pošto iz tiskarne Adria je bil poslan uro in pol prej kot običajno.

Na pošti pa so ji pojasnili, da so vremenske nepri-

like zelo zakasnile tudi poštni promet in ker se pošta

v prvi vrsti briga za pošiljatve prvega reda (first class mail), pridejo časopisi šele po teh pošiljatvah na vrste.

V tej številki je apel glede masnega shoda v prid miru in za sporazum med našo deželo ter Sovjet. unijo.

Dalje opozarjam na dopis glede priredeb v ko-

rist Proletarca, ki bo 20. aprila v dvorani SNPJ. Na-

stopilo na nji Zarjani iz Cleveland, pevski zbor Fran-

ce Prešeren, mladinski krožek SNPJ itd. Govornik bo

Joško Oven, ki se je pred nekaj dnevi vrnil s potova-

ščev.

Tiste, ki jim je naročnina potekla, prosimo, da naj

jo obnove čimprej. Poštna oblast se sedaj zelo briga,

da se bi lista ne pošiljalo "zastonji", pa zahteva v pre-

gled naše sezone naročnikov, da ugotovi, da-li se

ravnamo po njenih navodilih. Torej ako lista še niste

obnovili, storite to takoj.

Svoboda govora in tiska v radiu ter v časopisu le iluzija

Znani žurnalista ter komentator po radiu, William L. Shirer, je 30. marca svojim novinarskim tovarišem sporočil, da je službo komentarske pri Columbia Broadcasting System postil, ker mu je odvzela njegov čas komentiranja dogodkov ob nedeljah. Dejal je, da ga je kompanija odrinila iz radija radi njegovih liberalnih nazorov.

To je bil v kratkem že tretji

slučaj, da se je to zgodilo. Kajti

vsa tri radijska omrežja (NBC, CBS, MBC) so svoje komentarce obrnile v konservativne toke,

cziroma so si ohranile v službi le

reakcionarje, kakršen je n. pr.

H. V. Kaltenboren. Le radijska

družba ABC ima še nekaj libe-

releev, ki smojo dogodek tolma-

čiti po svoji vesti, ne pa samo po

navodilih privatnih interesov.

Shirer je dejal, da kar se tiče

svobode govora po radiu, je sedaj

ni več. Vse programe plačujejo bogataške družbe in vse usmerjajo svojo politiko v skladu

z novo Trumanovo borbo proti

"komunizmu".

Kar pa se tiče časopisa, je na-

stal pritisak na takovzane "neod-

visne" časopise s strani papirni-

ske industrije.

Posebno v mestih po vzhodnih

državah imajo mali dnevnički ter

tedniki težave dobiti papir in

in mnogi so bili že primorani v teh

okolčinah prenehati. Kar jih le

vztraja, apelirajo na svoje kon-

gresnike ter senatorje za pomoč

proti papirniškemu monopolu.

Stvar je zares resna, kajti

ameriški dnevnički in magazini

postajajo last cezdajne manjšega

krožka privatnih časniških ma-

gnatov ter bankirjev.

Nedavno je bilo poročano, da

je časniški magnat J. S. Knight,

ki izdaja kakrška pol ducata velikih dnevnikov, pokupil vse večje

zaloge papirja v vzhodnih državah in kjer koli drugje so mu bili na razpolago, ter jih plačal po pretirani ceni. Druge zaloge pa

predstjejejo magnati večjih dnev-

nikov in magazinov, ker so med

minulo vojno, ali pa po vojni,

pokupili papirnice tukaj in v

Kanadi.

V kongresu je bil na pritisak s

strani podeželskih listov usta-

novljen poseben odsek, ki se po-

ča s tem problemom. Doganal je

— seveda brez težav — da je ča-

so po

zadnje

zadnje

zadnje

zadnje

zadnje

zadnje

</div

PRIPOVEDNI DEL

WANDA WASILEWSKA:

Iz ljubezni

(Nadaljevanje.)

"Pozno je že, bom šel," je s tujim glasom rekel Voroncov. Marija je odprla oči. Kot da bi se vrnila z daljnega potovanja, iz neznane dežele, kjer je hodila z roko v roki z Grišo.

"Pozno?" je raztreseno ponovila.

Vstal je. Obrvi je imel namrše, ustnice bolestno skriviljene. Ni ga skušala zadreževati. Hotele je ostati sama z Grišo.

Voroncov je naglo oblačil površnik. Komaj se je v slovo do taknil njene roke, in odšel je v mračno jutro, na ostri veter, pod prodirne in bodeče dežne kapljice. Nastavil jim je obraz, tih zmerjal samega sebe z najusvojejšimi izrazi in stiskal v žepih roke v pesti. Prenapolnjeni tramvaj je pravkar odpeljal. Pomislil je, da je še bolje tako, in odšel z velikimi koraki po mokri cesti. V njem se je z naraščajočim valom dvigala jeza na samega sebe. Potem pa na Marijo. Na njene svetle, prozorne lase, na njene tanke, spretne prste, na njen, v notranjem ognju siroči smehljaj, na njen zvončni glas, celo na njenem prijetju, tih sobo z moževno sliko na mizi, z moževno sliko na steni. Potem pa na tega moža. Na tega Grišo, ki ga že vse leto ni in ki je vendar tu — pojavlja se v bolniških sobah, vozi se z njo v tramvaju, neviden sedi za mizo pri soju svetilke, ne zapusti je niti za trenutek. Saj ni tako neumen, da ne bi razumel, kaj se dogaja. Z njim dela kot otrok z baržunastim medvedkom, z dobrim Miškom. Kaj več za njo tudi ni bil. Vedel je, čutil živo, čutil neprestano navzočnost nekoga drugega. Ta drugi se ni umaknil od nje niti za hip.

"Lopov sem," je rekel glasno in se zdrznil. A na cesti ni bilo nikogar, nihče ga ni mogel slišati. Potisnil je čepico globlje na oči in hitreje stopil, prestreže z naprej nagnjeno glavo ledene curke dežja. Med tem pa je Marija počasi vstala in začela pobirati posodo z mize. Zacekljale so copate, zaškrpala so vrata.

"Ali je vendar šel?"
"Sel, saj je že pozno."
"Se bi... Sed in sedi."
"Zakaj vas to moti?"
"Ali nima doma ali kaj?"
"Saj veste, mama, da nima nikogar tu."

"Kljub temu, tu nima kaj iskat." Maria se je zasmajala.

"Ničesar ne išče tu."
"Jaz že vem, vsemogoče sem že videla v življenju," je godnjala starka. "Pusti, bom že sama pobrala, ti pa pojdi spati. Ni dovolj, da se mučiš v bolnišnici, sedaj pa še gestje."

"No, kakšni gostje, kaj si le zmišljujete, mama. Prišel je, malo poseidel in šel. Ali vam je morda žal za skodelico čaja?"

ker in mučeno mu je vleklo kožo skupaj. V glavi mu je bilo slabo, ničesar ni mogel razumeti.

Trenutek mu je prišel na uho oddaljen, zamolkel, znan zvok.

"Topovi," se je zavedel kapitan in ves svet se je nenadoma zavrtel in stopil na pravo mesto. Sivorjni hribki in dolinice — to niso ne polja ne braze, ampak samo blago vojaškega pliča, nekdo je ležal nad njim. Ko se je tegu zavedel, ga je jasno videl, vrnila se mu je sposobnost, da je ocenil obseg in razdalje. Ni se zvalila gora nanj, ležal je samo pod trupli ubitih. Opazil je Jermen pasu, brez moči povešeno roko, podplat škornja, zvitno odprtino puške. Nekaj ga je pri gledanju oviral, gledal je samo z enim očesom. Poizkusil je globlje dihati, a ni mogel. Neznošna teža mu je ležala na prsih, ga tlačila, dušila. Kaj neki je to? Da, to je ta strašna bolečina, za katero ni mogel določiti mesta. Obraz ga je bolel, to je bilo poplomno gotovo. Kaj pa je vse ostalo? Vse ostalo pa, kot da ne pripada več njemu, kot da se te je zlilo v eno s to grmado teles, ki se je dvigala nad njim.

Misli so se zapletale, motile. Skušal jih je spraviti v red. Kot se vidi, je boj končan. Nemcevni. Grmenje topov je prihajalo od daleč, vedno v eni smeri in kapetan Černov je dojel, da se je oddelek pomaknil naprej. To se pravi, da so Nemci prepodili.

Skušal se je spomniti, kaj se je zgodilo z njim samim, a je došpel do napada, potem pa je vse izginjalo v slepeči luči... Kako naj si pojasni, kaj ga prav za prav boli in če je ranjen ali ne?

Roke ne more premakniti, potlačila jo je strašna teža. Ce bi mogel vsaj s prstom ganiti, začutiti samega sebe, najti sebe v tem kupu mrljev...

Ni se mu posrečilo. Kje sta njegovi roki, leva, desna? Izgleda, da sta tako odrevneli, da ju ne more premakniti. Noge... če bi le s prstom... saj ga boli, neznošni boli, a kje, ne ve. Obstajala, živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trdno veden. Zelo ga jebole. Kako je prišel sem? Izgleda, da je bil nekdo tu, zbral je trupla in jih prenesel. Kdaj neki se je to zgodilo? Menem, kdo je živila, misila, delala je samo glava. Ostalo je prenehalo biti njegovo, postal je del tistega, kar je ležalo okrog njega in na njem. Kot bruna. Kot kup starih cunj. Kdo neki so to? Domacini? Nemci? Pred očesom se mu je mračilo, vendar je razločil barve —da, to so domači. Prišlo mu je na misel, da so prinesli semkaj trupla z bojnega polja in jih zložili na istem mestu. Samo kako se je on tu znašel? On ni mrtev, to je trd

Vprašanje slovenske Koroške

MIRKO G. KUHEL, tajnik SANSA.

(Konec.)

Ni mogoče mimo avstrijske vojne sokrivate

Nedvomno tirja takšno stanje v Avstriji pravijo premo na Moskovski konferenci, ki se sedaj vrši. Takšna premo pa ni potrebna samo zaradi že navedenih dejstev, marveč tudi zaradi tega, ker si je naprtila Avstrija ob napadu hitlerjevskih tolpa na Jugoslavijo težko, zgodovinsko odgovornost. Ni mogoče mimo velike avstrijske sokrivate za vse, kar so morali pretreti napadeni narodi, predvsem pa jugoslovanski narodi. Ni mogoče mimo zgodovinskih resnic, ki težko obozrujejo Avstrijo in njene reakcionarne predstavnike. Naj le v bežni obliki nanizamo nekaj takšnih dejstev.

Vključitev Avstrije v Hitlerjev rajh je bila izvršena v marcu 1938 brez vsakega odpora avstrijskega naroda. Nacizem je pretvoril Avstrijo v prednjo postojanko nemškega imperializma, v odskočno desko za nove fašistične pustolovščine, naperjene proti neodvisnosti držav in narodov jugovzhodne Evrope. Vključitev Avstrije k rajhu je bila posledica, rezultat pangermanske politike, ki so jo izvajali v Avstriji že v okviru avstrosvetovske monarhije in za tem v razdobju prve avstrijske republike. Po priključitvi je bil ustavljen v Gradič takozvanu jugovzhodni nemški institut. Tukaj so avstrijski profesorji na posebnih tečajih predaval kulturbundovcem iz Jugoslavije. Tukaj so se vzgajali instruktorji, tukaj so bili sproženi prvi zametki organizirane pte kolone. Na tem institutu so pangermanski, načinljivo navdahnjeni avstrijski vsečiljni profesorji pripravljali napad na Jugoslavijo. Tukaj so se zbirali podatki za sezname vseh onih Jugoslovanov, ki jih je bilo treba zajeti in zapreti po vdoru hitlerjevskih tolpa na jugoslovenska tla. Seznam imen s točnimi podatki so zavzemali obseg 15 delibelj knjig.

Bombardiranje Belgrada 6. aprila 1941 je poveril Hitler avstrijskemu generalu Aleksandru Lehru. To bombardiranje je izvršila četrta letalska enota, ki je imela svoje baze na Dunaju, v Gradiču in Aradu. Sočasno so napade severne meje Jugoslavije hitlerjevske čete, katerih komandni stest je bil po večini izpoljen s pripadniki Avstrije. Na najvažnejših položajih so stale avstrijske divizije "Der Führer", "Deutschland" in "Germany". Dyanasta armada, ki je operirala iz Bolgarije, je imela v svojem stestu dve avstrijski diviziji. V tistih težkih dneh načinljive agresije so jugoslovenski narodi takoj spoznali, da ni nobene, niti najmanjše razlike med nemškimi in avstrijskimi pripadniki.

Avstrija pa nosi tudi težko odgovornost zaradi zločinov, ki so reno pozabiti na ta dejstvo, ki težko bremeni Avstrijo. V smislu sklepov Moskovske konference, oktobra 1943 se Avstrija ne more odtegniti odgovornosti zaradi sokrivate in soudeležbe v vojni na strani Nemčije. Navedene številke dokazujojo, kako

bili storjeni na teh Jugoslavije v času nemške okupacije. Znaten del nemških okupacijskih formacij so tvorili Avstriji. Vsa važnejša finančna, vojaška in gestapoška mesta so bila v rokah Avstrijev. Avstrijski general Aleksander Lehr poveljuje okupacijskim četam v Jugoslaviji, pozneje pa postane glavnemu poveljnik vseh čet na jugovzhodu. Lehrov pomočnik na Hrvaskem je Avstrijec Edmund Gleise v. Horstenau, na slovenskem področju Avstrijec Überreither. Na celu policije v Srbiji je Avstrijec August Meissner, zloglasni organizator taborišča na Banjici, na celu policije na Hrvaskem pa Himmlerjev opolnomočenec Avstrijec general Konstan Kammerhofer, organizator taborišča v Jasenovcu.

Ti Avstrijo so izvršili neštete zločine in nasilia nad jugoslovenskimi narodi. Ne gre le samo za nekatere višje častnike in podčastnike, temveč za celotne avstrijske divizije, ki so odgovorne za umore, požige in rope. Predvsem odgovarjajo za takšne zločine rezervne pehotne divizije 717, 718, 187, 117, 297, 264, 188 itd. Avstrijski generali so poveljevali tudi nekaterim nemškim divizijam, ki so se omadeževali z nedolžno krvjo jugoslovenskega delovnega ljudstva.

Ugotovitve jugoslovenske komisije za ugotavljanje vojnih zločinov, izvršenih na jugoslovenskih tleh, najbolj zgornje pričajo o sodgovornosti in skrividi Avstrije za nešteta načinljive nasilja. Med 4,433 vojnimi zločincami, kolikor je registriranih v Jugoslaviji, je 2,062 Avstrijev. V Sloveniji je registriranih 627 vojnih zločincev-Avstrijev, na Hrvaskem 312, v Srbiji 409, v Bosni in Hercegovini 418, v Crni gori 203, v Makedoniji 93. Avstrijo so vpriporočili pokolj v Kragujevcu 22. oktobra 1941, ko je padio 7,000 nedolžnih ljudi, po večini žena in otrok. Za številne žrtve v Begunjah in drugod po Sloveniji so odgovorni zločinci in divizije izvajale svobodoljubnih sosednjih narodov, v prvi vrsti Jugoslavijo.

Moskovska konferenca štirih sil, ki se je pričela 10. marca t. l., bo moralna voditi račune o vseh teh temnih sencah in krvavih madežih, ki bremenijo Avstrijo in njen preteklo ter sedanj poilitiko. Ni ogroža le demokratičnih pravic avstrijskih delovnih množic, temveč tudi etične, politične pravice 120,000 koroskih Slovencev in tudi 60,000 gradičanskih Hrvatov, živečih v vzhodni avstriji, pokrajini Građišće (Burgenland) vzdolj ogriske meje. Oprta na globoko utelejmeno, stvarne razloge je Jugoslavija predložila svoje zahteve napram Avstriji, predvsem zahtev za priskrbi slovenske Koroške in obmejnega slovenskih delov Štajerske k Jugoslaviji. Pri tem je odločilne važnosti enodušna volja vseh koroških Slovencev, povezanih v Osobovidilni fronti, po zdravljivosti s Tito-vim Jugoslaviju. Določbe Atlanske listine in simpatije vseh demokratičnih narodov so važna postavka v pravičnem ocenjevanju njihove zahteve in želje po lepšem, srečnejšem življenju, po svetlejši bodočnosti, ki je možna le izven meja Avstrije, v življenjski povezanosti z Ljudsko republiko Slovenijo v okviru močne, pravične urejene Federativne ljudske republike Jugoslavije.

"What a Wonderful World It Would Be . . ."

Courtesy Appreciate America, Inc.

ogromna je krivda in odgovornost Avstrije za zločinsko sodobovanje z Nemčijo. Po drugi strani pa ni Avstrija ničesar prispevala k delu za osvobodenje. Do poslednjega dne je ostala zvezna Hitlerju.

Povsem jasno pa je, da mora Avstrija nositi tudi posledice, ki jih nujno prinaša ta težka odgovornost za krivdo in vojne zločine. Avstrija mora čutiti posledice ne samo tiste politike, ki jo je izvajala preje, zlasti v drugi svetovni vojni, temveč tudi posledice povoje politike, ki tepta skele Moskovske konference 1. 1943 in ki predstavlja imperialistično izvajanje svobodoljubnih sosednjih narodov, v prvi vrsti Jugoslavijo.

Moskovska konferenca štirih sil, ki se je pričela 10. marca t. l., bo moralna voditi račune o vseh teh temnih sencah in krvavih madežih, ki bremenijo Avstrijo in njen preteklo ter sedanj poilitiko. Ni ogroža le demokratičnih pravic avstrijskih delovnih množic, temveč tudi etične, politične pravice 120,000 koroskih Slovencev in tudi 60,000 gradičanskih Hrvatov, živečih v vzhodni avstriji, pokrajini Građišće (Burgenland) vzdolj ogriske meje. Oprta na globoko utelejmeno, stvarne razloge je Jugoslavija predložila svoje zahteve napram Avstriji, predvsem zahtev za priskrbi slovenske Koroške in obmejnega slovenskih delov Štajerske k Jugoslaviji. Pri tem je odločilne važnosti enodušna volja vseh koroških Slovencev, povezanih v Osobovidilni fronti, po zdravljivosti s Tito-vim Jugoslaviju. Določbe Atlanske listine in simpatije vseh demokratičnih narodov so važna postavka v pravičnem ocenjevanju njihove zahteve in želje po lepšem, srečnejšem življenju, po svetlejši bodočnosti, ki je možna le izven meja Avstrije, v življenjski povezanosti z Ljudsko republiko Slovenijo v okviru močne, pravične urejene Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Dr. Fr. Vat. (SANS).

Pozdrav s pota v Hot Springs

Hot Springs, Ark. — Moj sin Albert ter jaz sva se podala 5. marca z avtom na počitek in oddih v Ozark. V ta namen sva si vzela par tednov časa.

Hot Springs v Arkansusu ni daleč od Chicago—le kakih 750 milij — ampak ako hočeš tja iz tega mesta v avtu komfortno potovati, vzame dva dni. Ceste tu do tja so dobre in povsed so potnikom v avtih nudene prvo-vrstne poslužbe.

Ko sva dosegla sem, je bilo treba vprašati za stanovanje. Dobro, greva poizvedeti v urad lokalne trgovske komore (Chamber of Commerce). Bili so jako vlijudni in nama svetovali, kam naj se obrneva za stan. Oziroma so nama dali naslov. Dom se imenuje Sherman Apartments, ki ga operirata mati in hči. Sva bila prav zadovoljna, da sva dobila tako lepo, čisto bivališče.

Ze ob raznih prejšnjih prilikah se mi je zdelo vredno, da se človek oglasi v urad trgovske zbornice, sedaj pa sem se še bolj uveril, da je to praktično.

Ko sva se s sinom utaborila, sva šla proti večeru v kopalni predel, ki ga imenujejo Bath House Row. To je krasen prostor. Lepo drevje, vse čisto in prijetno. Drevje kajpada je takih vrst, ki tam najbolj prija, torej drugačno kot pa ga vidimo po čikaških ulicah.

Kopališča so pod vladnim nadzorstvom. Tu dobiš goste iz vseh krajev Zed. držav. Pa tudi z evropskimi deželi. Kajti to je svetovno znano zdravilišče.

Ko pišem, sem dosedaj vzel pet kopelj in rad verjamem, zakaj ljudje prihajajo sem na počitek, ali pa na zdravljivje leta po lepšem, srečnejšem življenju, po svetlejši bodočnosti, ki je možna le izven meja Avstrije, v življenjski povezanosti z Ljudsko republiko Slovenijo v okviru močne, pravične urejene Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Andrew Spolar.

Klub "Naprej" št. 11 JSZ vabi

Bridgeport, O. — Ta dopis je datiran iz Bridgeporta, a je bil napisan v Bartonsu, kjer podpisani stamujem.

Na kratko, v Boydsville, v Slovenski društveni dvorani, bo imel klub Naprej št. 11 JSZ plešno in domačo veselico, ki se bo vršila v soboto 12. aprila. Prične se ob 7. zvečer. Plesalcem bo igral F. Kurent iz Salema. Gledate postrežbe po vse prvovrstno urejeno.

Nas klub ni imel priredbe te vrste že od leta 1940. Stroške pa ima vžilc temu mesec za mesec. Tako se je nam blagajna vsledovalo pomanjkanje dohodkov iz črpala. Dokler smo imeli priredbe in s tem dohodka, smo vedno podpirali Proletarca — to je — prispevali v njegov tiskovni sklad, pomagali Prosvetni matici in dajali oglase v Družinski koledar in v Majski glas.

Dalje smo vedno prispevali v razne druge koristne akcije. Zato je treba sedaj našo blagajno in take namene obnoviti.

Mož je jasno, da je treba sedaj našo blagajno in take namene obnoviti.

Pridite vse in povabite prijatelje in znance s sabo.

V NEDELJO 20. APRILA

PRIREDBA V KORIST

PROLETARCA

v dvorani SNPJ, 2657 S. Lawndale Ave.
CHICAGO, ILL.

Nastop pevcev in pevk "Zarje" iz Clevelandu.

Pevski zbor "France Prešeren".

Mladinski krožek SNPJ v klasičnih točkah.

Governik JOŠKO OVEN.

PRICETEK PROGRAMA OB 3. POPOLDNE.

Pridite vse in povabite prijatelje in znance s sabo.

PO SPOREDU BO PLESNA ZABAVA.

IGRA EDDIE UDÖVICHEV ORKESTER.

Priredba se vrši pod pokroviteljstvom kluba štev. 1 JSZ. Vstopnice v predprodaji lahko dobite pri članih in članicah kluba, v raznih lokalih ter pri mnogih drugih prijateljih "Proletarca" v Chicagu in okolici.

VSTOPNINA SAMO 60c.

V nedeljo 20. aprila je Proletarčev dan!

kih desk. V tak zabolj so dali pujska, se odpeljali daleč v stepo, dobro vedoč, da se klatijo tam naokrog volkovi v celih kridelj. Bilo je to pozimi in takrat volkovi gladujejo. Lovci so se vozili po stepi križem kražem, ščipali ubogega pujska sedaj v uhlje, sedaj v nogu ali ga vlečli za rep. Jasno, pujs je civil, civili cim bolj so ga ščipali. Civiljenje je bilo tudi po stepi daleč naokoli.

In tedaj so se jela približevati sanem volčja krdele. Ze so prisli volkovi bližu konj, hej, kaj so ti potegnili! Nenadoma je sfrčal zabolj s pujsom na sneg, s sani pa se je zvrnil tudi eden izmed lovcev, in to povsem neoboren, da, celo brez kučme.

Del volkov se je pognal za splašenimi konji, drugi del pa je planil na pujsa, trenotek še in od njega ni ostalo nicesar. Ko so gladni volkovi požrli pujsa, so se nameravali lotiti tudi cloveka, ki pa je izginil ko kafra. Na snegu je ležal samo zabolj, obrnen z dnem navzgor.

Volkovi so vohali okrog zabolja, sprevidevi pa so, da ne gre za navaden zabolj. Opazili so, da se ta premika, in sicer od sredine ceste na rob ceste in ob robu ceste v globoki sneg. Tedaj so jeli previdno stopati za prečudnim zaboljem, ki pa se je jek pogrezati v snegu čedalje globlje in globlje. Volkovi so postajali zbegani. Obkrožili so zabolj in se očividno posvetovali med seboj, slednjic pa obstali kakor ukopani, kajti zabolj je lezel še dalje v sneg. Globlje in globlje . . . Volkovi si misljijo: Čudno prečudo! Če bomo čakali, bo zabolj res povsem izginil v snegu.

Najstarejši volk se je slednjic opogumil, pristopil čisto tik zabolja in vohjal skozi špranjo. Tedaj pa mu je nekaj zapihalo iz špranje. Stari volk je odskočil, podrl še nekaj tovarišev in napravil med ostalimi neznanško zmešavo. Ob tistem času pa so se že tudi vrnili ostali volvci na clovek je zlezel živ in zdrav izpod zabolja.

"Tako, vidite, je bilo," je končal partizan. "Vi pa trdite, da se ne da brez orožja ničesar ukreni proti volkovom. Prav zaradi tega poseduje clovek pamet, da se obrani nevarnosti."

"Toda, dovoli mi," sem zinil, "nisi li dejal, da je clovek nekaj pihnil izpod zabolja?"

"Kaj, da je ta pihnil?" se je zakrohotal mož. "Pihnil je clovek vsečesko besedo in že so volvovi pobegnili."

"Kakšna naj bi le bila beseda, ki je pri volkovih toliko zaledila?"

"Bila je menda cloveška beseda," je odvrlil partizan: "Tra-pa, volčja!" mu je dejal in nič drugega. Kako pa bi mogel drugače z volkom, ozmrjal ga je in volka se je najbrž baš to prijelo.

Prebivalci teh pacifičnih otokov imajo celo še bolj liberalno naziranje glede vere. Najsibro clovek budistične, rimsко-katoliške, židovske ali protestantske vere, je to njegovih sosedov le malo mar. Njegovo družbeno življenje radi tega ne trpi in njegove poklicne prilike spričo tega niti ogrožane, niti ovirane. Delodajalec se enostavno za to stran prosilcevega življenja ne zanima, njemu je malo le to, da je prosilec sposoben poklicu ali dela katerega išče.

To medsebojno prijateljstvo ljudi različnih izvorov in veroizpovedan se posebno očituje ob prilikah vsakoletnega festivala havajskih domačinov. Posestniki "Luau", kot se praznovanje imenuje, so

Iz SANsovega urada

3424 W. 26th St., Chicago 23, Ill.

Trajni mir ali nova vojna?

Na drugi seji prve konvencije Slovenskega ameriškega narodnega sveta dne 2. septembra 1944 je bila soglasno sprejeta načelna izjava, v kateri so zapovedane glavne faze funkije, ki jo vrši naša organizacija. Tretji odstavek te izjave se nanaša na vprašanje svetovnega miru in se došledno glasi takole:

"Vpričo zmogovitega napredovanja ameriške vojske in armad vseh Združenih narodov postaja vprašanje miru bolj in bolj akutno in SANS si bo, kolikor je v njegovem delokrogu mogoče, prizadeval, da je doseže mir, ki bo preprečil ponovitev katastrofe, kakršno so agresivni roparji povzročili leta 1914 in zopet leta 1939. Tak mir mora biti osnovan na iskrenom sodelovanju vseh svobodo ljubečih ljudstev in na institucijah, ki bodo tej kooperaciji dale moč, da vsak poizkus agresije v kali zatre."

Ko smo navdušeni z odobravanjem sprejeli to izjavo, smo kajpada mislili na mir in prijateljsko odnosa med zavezniškimi narodi in bivšimi sovražnimi narodi, ki so se nahajali na robu težkega poraza. Niti na misel nam ni prislo, da občutne posledice druge svetovne vojne ne bodo zadostna šola za tiste prizadete države, ki so posredno ali neposredno odgovorne za pojav fašizma in nacizma. Smejali v tudi bi se tistem, ki bi si upal tedaj trdit, da bo po končani vojni Amerika vodila boj za nadaljevanje britanskega imperija; da bo podpirala monarhofsistike v Grčiji, ki so odprto ali prikrito sodelovali z nacisti in fašisti pred in po okupaciji dežele, in se uradno izrekla proti tistem ljudskim elementom, ki so se ves čas borili proti zunanjemu in domaćemu sovražniku; da bo dala velika posojila v gotovini in nudila vse mogoče podpore v blagu in živilih bivšim sovražnim državam, Italiji, Avstriji, Ogrski, da, tudi Nemčiji, obenem pa da bo odklanjala vsako pomoč svoji zaveznic Jugoslaviji in drugim slovenskim državam, katerih ogromni doprinos za skupno zmago nad Hitlerjem in Mussolinijem je še nedavno povzdigovala do nebes; da našim bratom v Jugoslaviji niti kupiti potrebnega žita v Ameriki ne bo dovolila; da bo na mirovnih konferencah zagovarjala neupravičene interese agresivnih držav in odklanjala pravice in utemeljene zahteve onih, ki so največ trpele vsled nasilnega okupatorja; da bo organizirala manjše države, ki so od nje odvisne za svoj gospodarski obstoj, za ustanovitev umetnega večinskega bloka pri Združenih narodih proti novim ljudskim vladam v osvobojenih državah Evrope in Azije; da bo na steži odpirala vrata bivšim nacističnim in fašističnim sodelavcem in pomagalcem ter nudila zaščito in materialno in moralno oporo bivšim izkorisťevalcem osvobojenih narodov, obenem pa preprečevala prihod v Ameriko bivšim narodnim borcev teh obiskov v Jugoslavijo poštenu Amerikancem, ki odkrito vozdravljajo potrebne izpremembe v političnem, gospodar-

stil, da se bodo njegova sredstva uporabljala za vzdrževanje zahtev po plačitvi za 'klobuk', ki jih je odnesla bora svobodoljubnih narodov vsega sveta proti svetovni poplavni fašizmu, ki je ogrožal tudi "kapitalistični" in starokopitni imperialistični klobuk?

Načelna izjava SANSA nam vsem nalaga dolžnost, da nasprotnujemo vsem korakom, ki bi znali zapleti Ameriko in ostali svet v novo vojno. Podpirati moramo organizacijo Združenih narodov, ki je poklicana, da pravčivo resi vsa mednarodna vprašanja in probleme, ki delajo razkol med narodi in ogrožajo težko pričakovani mir. Tudi predsednik Zed. držav, ki je po smrti predsednika Roosevelta nastopila ameriška zunanjna politika, sigurno ne vodi k trajnemu miru niti ne k sodelovanju vseh svobodoljubnih narodov za napore, ki bi preprečili tretjo svetovno vojno.

Citirani odstavek SANsove načelne izjave nalaga odgovornim funkczionarjem, prizadevati se, kolikor je v SANssovem delokrogu mogoče, da se doseže mir. To dolžnost je SANS ves ta časno izpolnjeval in sicer v glavnem na ta način, da je širil resnico in dajal točne podatke o položaju in dogodljajih v stari domovini. S tem je razčiščeval konfuzijo, ki jo je med našimi ljudmi sejala ameriška domača in priseljena reakcija, ter tako ustvarjal boljše razumevanje Jugoslavije. Pravilno razumevanje je osnova za prijateljstvo, ki tvori temelje za svetovni mir. Nerasumevanje pa vodi k sovraštviu in v vojno. SANsovi napor pri relifni akciji in zbirjanju prispevkov za otroško bolnišnico v Sloveniji nas niso samo kot Slovence, temveč tudi kot Amerikanec, še bolj prijateljsko povezali s staro domovino. In vsi podveti koraki glede pravilne in poštene rešitve tržaškega in kotskega vprašanja so to prijateljstvo še poglobili.

Veliko večino ameriškega tiska in radija je zajela fanaticna epidemija, ki kuži tipičnega brezbrinjega Amerikanca s sovraštvom do vsega, kar je v zvezi z Rusijo in s slovenskimi narodi. Ti so se prvič v zgodovini povezali v prijateljstvu in sodelovanju za doseglo tisočletnih slovenskih teženj: stara pravda za vse. Ta slovenska vzajemnost pa, po mnenju tistih, ki vidijo v nji konec njihovega izkorisčanja slovenskih narodov, 'ogroža' status quo zlasti tistih narodov in privilegiranih posameznikov, ki so se bogatili na račun apliciranja rimskega izreka "Divide et impera!" (Razdvajaj in vladaj!) na slovenske in druge izkorisčane narode, kateri bi znali Slovane posneti. Anglo-saški svet pozna Slovane le tedaj, kadar mu teče voda v grlo in brezupno išče njihove pomoči za svojo rešitev. V tem slučaju je pripravljen obljubiti vse, da se le reši. In ko zopet stoji na svojih nogah, potabi na obljube in nadaljuje svoje navajene posle. Postoja ravno tako kot pove zgodbu o človeku, ki je padel v reko in se potapljal. "Pomagajte, rešite me, ljudje božji!" je krical in na debelo požiral vodo. Pa je prišel mimo vandrovce, skočil za nesrečnem in ga potegnil na suho. Ko je dotočni človek prišel k zavesti in spoznal, da je rešen, je pričel iskat svoj klobuk. Rešitelju mu dopove, da je klobuk najbrže voda odnesla. Oni pa se raztrogotljivijo: "Ti si kriv, da sem izgubil klobuk. Zdaj ga mi pa placa!"

Koliko časa bodo Slovani še plačevali za take 'klobuke'? In ali bo ameriški narod dopu-

stil, da se bodo njegova sredstva uporabljala za vzdrževanje zahtev po plačitvi za 'klobuk', ki priča je odnesla bora svobodoljubnih narodov vsega sveta proti svetovni poplavni fašizmu, ki je ogrožal tudi "kapitalistični" in starokopitni imperialistični klobuk?

In pomanjkanjem s sredstvi, ki dajejo življenje. Nasprotimo pa pomoci v orožju, ki prinasa narodom smrt in pogin!

Mirko G. Kuhal, tajnik.

Dve sili, ki sta v tekmi za nadvlado nad svetom

(Nadaljevanje s 1. strani.)
pada — ne le v Nemčiji temveč povsod, že nastala v ravnotežju velesil vzel in maše jo po novi Trumanovi doktrini Zed. države.

Angličina pomaga financno in politično ne samo v Nemčiji, pač pa posebno v Italiji in sedaj kar na državo v Grčiji.

Slovena je Grčija na podlagi sedanje politike zvezne vlade določena za naš teritorij. Grška vladava je izgubila samostojnost, v kar je bil grški kralj pripravljen privoliti, zato da je sebe otel in se ohranil v sedlu.

Toda grško ljudstvo dvomi, da je z ameriško zaščito kaj pridobil. Raduje se dajatev iz naše dežele, a ob enem se boji, da bodo rojalisti postali še jačji, posebno ako pošljijo v Grčijo tudi vojaštvu, ne samo vojaške eksperete, letalec in mornarico. Sploh, kar se Grčije tiče, je že Anglia vsled svoje oslablosti prepustila Zed. državam in Truman je pomaknil naso silo v Sredozemje z odprtvo izjavo, da rešujemo Grčijo in Turčijo za svobodo in le radi tega se je vladavazvela za boj proti "komunizmu".

Politična napetost čezdaj večja

Besedilje o vojni proti komunizmu je zgolj pretveza. Kajti spor je v bistvu le med Zed. državami, ki ščitijo kapitalizem, in med Sovj. unijo, ki ga skuša omajati in strmoglavit kjerkoli na svetu.

Zed. države so si politično in ekonomsko podvrgle Saudi Arabijo, kjer ima naš petrolejski trust sedaj izključno pravico izrabljati tamošnja oljna ležišča, ki so večja kot pri jih imamo v Zed. državah. In za to se gre.

Sredozemje ima največje izvore olja in kdor jih kontrolira, je na volanu svetovne pogonske sile.

Tekma je torej za oljne vrelce, za kontrolo nad Sredozemljem in v tej borbi imajo sedaj Zed. države prvenstvo, seveda združene z Anglijo ter njenim blokom.

KOMENTARJI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Eden. Treba je prekiniti s starim redom, ne se na ameriškega oslanjati. Bevin ob vstopu v vnanje ministerstva tega ni pravilno zapovedal, zato he bo iz njega razčaran poslovil. Kaj mi pomaga, ko trdi, da je objubil svobodo Indiji, da je jo zagotovil Burmi, da se umika iz Egipta, ko pa na drugi strani pritrjuje na ves glas naslednici angleškega imperializma!

Tragedija v Centraliji je dobila svoj odmet tudi v cerkvah. V tistem okrožju je okrog pet sto hramov božjih, in minule dni so v vseh molili za ubite žrtve, za njihove vdove in sirote. Ampak duhovniki teh pet sto cerkv so nedvomno vedeli, da se premogovniške družbe ne ravnajo po postavah, ki so bile sprejeti v korist varovanja življnj rudarjev. Toda kadar je treba novih zvonov, ali predelav v cerkvah, tedaj se je boljše obrniti na kompanije, kajti delavci (verniki) itak prispevajo sproti po svojih močeh. Nerodno je to cerkvam ocitatiti, toda bilo bi tudi zanje boljše, ako bi se rajše za svoje ljudi brigale bolj kot pa mislite na darove iz rudniških uradov.

Spominjanje imen je v Zed. državah nekaj običajnega. Ampak kadar pride človek v navzkrije z oblastmi, predvsem ako je "rdečarskih" nazorov, mu je to v škodo. Tajnik komunistične stranke Eugene Dennis je to skusil na sebi. V zaslišanju pred kongresno komisijo so hoteli od njega izvedeti, kaj je bilo njegovo "pravo ime". Ni hotel odgovoriti. Zato so se razjezili poslanci, ki so ga izprševali, in razgotovili se je on ter trgal papirje. Po izgonu iz sobe, kjer je bil zapisan, je reporterjem dejal, da je bil rojen v Seattlu, in da je bilo njegovo rojstno ime Francis Eugene Waldron. Nato je vpraval: "Cemni ni kričanja tudi proti predsedniku kongresnega odseka za raziskovanje protiameritskih aktivnosti, Thomasu, česar imamo boj zaradi spremenjanja

Samo enega jezika na svetu nikoli ne bo

Jezikoslovec profesor Alfred P. Dorjahn, ki poučuje v Northwestern University v Chicagu pravi, da se prizadevanja za uvedbo enotnega jezika v svetovnem občevanju ne bodo posrečila.

Angleščina je sedaj prvenstveni jezik, ki prihaja najbolj do veljave posebno vsled premoci Zed. držav po svetu v politiki, v financah in v industrialni ter agrikulturni produkciji.

Ampak vsled naraščanja moči Zed. držav angleščina po njegovem mnenju vseeno ne bo postala mednarodni občevalni jezik.

Niti ne ruščina. Dorjahn meni, da je za povprečnega človeka pretežaven.

Namreč, da se bi ljudje neslovanski jezikov mogli ruščine le z muko naučiti.

Toda grško ljudstvo dvomi, da je z ameriško zaščito kaj pridobil. Raduje se dajatev iz naše dežele, a ob enem se boji, da bodo rojalisti postali še jačji, posebno ako pošljijo v Grčijo tudi vojaštvu, ne samo vojaške eksperete, letalec in mornarico. Sploh, kar se Grčije tiče, je že Anglia vsled svoje oslablosti prepustila Zed. državam in Truman je pomaknil naso silo v Sredozemje z odprtvo izjavo, da rešujemo Grčijo in Turčijo za svobodo in le radi tega se je vladavazvela za boj proti "komunizmu".

V času naraščanja Hitlerjeve moči so se prebivalci negermanških dežel hiteli učiti nemščine. Se par let pred porazom so bili Nemci čisto prepričani, da bo nemščina občevalni jezik vse Evrope.

Za umetne jezike (esperanto itd.) sedaj ni več ogrevanja.

Profesor Dorjahn pravi, da pa ga je toliko več za starla klasična jezika — namreč za latinsčino in grščino.

Cemu se cerkev toliko trudi pomagati nazadnjaštvu, čeprav ve, da se ji vsled fega majejo tudi pod nogami, to mi nikakor ne gre v glavo!

Imenik zastopnikov Proletarca

Kdor želi prevzeti zastopstvo za nabirajoče naročnikov Proletarca, prodajati Am. družinski koledar brošure in knjige, naj piše v pravništvu, ki bo poslalo potrebne listine in informacije.

CALIFORNIA.

Festara: John Pečnik.
Jakšland: Anton Tomšič.

Los Angeles: Frank Novak.

San Francisco: A. Leksan.

COLORADO.

Crested Butte: Ant. Slobodnik.

Pueblo: Louis Malenek.

Walsenburg in okolica: Edward Tomić.

ILLINOIS.

Chicago in okolica: Frank Bizjak.

Joseph Oblik, Peter Verhovnik in Frank Rihbar.

OHIO.

Akron-Barberton: Mike Kopach.

Bridgeport in okolica: John Vitez.

Cleveland: John Krebel, Anton Jankovich in Frank Hribar.

PENNSYLVANIA.

Aliquippa: Geo. Smrekar.

Avella: Frank Bregar.

Carmichael: Anton Zupančič.

Crafton-Moor Run: Jennie Jerata.

Canonsburg-Strabane: John Terčelj, Vinko Peternel in Marko Tekavec.

Johnstown in okolica: Frank Cvetan.

Lutrobo: John F. Fradel.

Houston: Louis Britz.

Library: Nick Triller.

Meadowlands: Martin Bajc.

Park Hill - Conemaugh: Frank Podhoy.

Sharon: Joseph Cvetar.

Potovalna zastopnica za Proletarca.

Ameriški družinski koledar in Majski Glas za zapadno Penn Anton Zornik, Hermine, za Cambria in Somerset okrajek pa Frank Cvetan, Johnstown.

MISSOURI.

St. Louis: John Spiller.

MONTANA.

Butte: Anton Zugel.

East Helena: Joseph Mihelich.

Red Lodge: K. Erzeničnik.

NEW JERSEY.

When "Free Enterprise" Backfires

One trouble with the apostles of "free enterprise" is that they just don't mean what they say.

We point now to the instance afforded by the case of John S. Knight, publisher of a number of newspapers, and to spokesmen for small publications that are being cramped and frustrated by a paper shortage.

It has come to light that Publisher Knight has prevented or hampered the publication of 50 small publications by buying up a vast stock of newsprint paper. So now the small papers are telling the world that it just isn't fair.

So what? Why doesn't somebody have Mr. Knight arrested? The answer is that, fair or not, the business of buying up material appears to be legal. And if we know our capitalist economy that's the end of the matter.

It's sad to note that the people who are now complaining because they can't get paper are, in most cases, the very ones who have been giving lip service to the cause of "free enterprise."

We just don't know why people will persist in wishing to have their cake and eat it too. Surely Publisher Knight has used all the methods implied by freedom of enterprise. He had the money. He paid the price. He got the goods. And if he used tactics that threaten the very existence of the little fellows, isn't that exactly the way the capitalist system has been operating all along? Indeed, can it operate as a "free" economy in any other manner?

It's high time that people who don't like the results of the private-profit economy should decide to change the game. What makes the wheels go 'round is not a spirit of fairness or social service, but profits. And if we decide that the desire for private profit shall furnish the incentive for human activities, then we should laud, rather than condemn, whoever plays the game efficiently.

As for us, we don't like the legalized racket wrongly called "free enterprise". We want human needs and desires to furnish the incentive for action. We want the laws of the land to be shaped to the general welfare.

When we complain because a few people are able to corner the market on any article that everybody needs we're consistent. Because, being Socialists, we not only gripe about results but vote against causes.—Reading Labor Advocate.

THE FOOD CRISIS IN YUGOSLAVIA

Yugoslav Ambassador Sava N. Kosanovic issued on March 21, the following statement concerning the food crisis in Yugoslavia:

The food situation in many parts of Yugoslavia, notably Bosnia, Herzegovina, Dalmatia, Montenegro, Lika and one section of Slovenia, is worse even than during the winter of 1944-45. This fact is confirmed by observers of the UNRRA Mission in Yugoslavia. In a period of only slightly over one month two cuts were made recently in the grain ration. The first cut was on February 1, 1947, when the average of 435 grams daily ration per person was reduced to 360 grams daily per person, and the number of calories from 1700 to 1470. The second cut was on March 6, 1947, when the daily ration per person was lowered to 295 grams or 1240 calories. Even this level cannot be maintained without imports from abroad. The supplies which the government of the Federal Peoples Republic of Yugoslavia commands for the period April-July will guarantee only 652 calories per person, this figure covering all articles which the Yugoslav citizens receives in his ration scale.

In is important to remember that in Yugoslavia practically all articles of food are rationed; a few vegetables are the only exceptions. Among the rationed articles are bread, meat, fats, potatoes and legumes.

Latest reports from the country tell of a new cut to be made in Dalmatia where the average person now gets, not 295 grams daily as provided for in the ruling of March 6, 1947, but only 195 grams.

To maintain the March 6 level of 1240 calories daily per person the quantity required is 200,000 tons of grain, about 100,000 tons of potatoes, 25,000 tons of legumes (beans) and about 15,000 tons of fats.

In order to reach 1470 calories daily per person it is necessary to import 340,000 tons of grain and other articles.

In the economic year 1946-47 the number of calories decided on as necessary for Yugoslavia by international organizations such as UNRRA has never been attained.

The highest number of calories was reached in the period August-December, 1946, when the average per person was around 1700 calories.

As can be seen from the above figures, the ration in Yugoslavia today is a ration of hunger.

It should be remembered also that in Yugoslavia, as in some other countries of Eastern Europe, bread is not a supplement to but the main item of the diet of the people. It is pointless to compare the bread ration in such a country with that in nations which have supplies of meat and fats.

There are 2,400,000 cases of tuberculosis in Yugoslavia today out of a total population of about 16,000,000. Their requirements cannot be forgotten in estimating our food needs.

Latest reports from the country

tell of a new cut to be made in Dalmatia where the average person now gets, not 295 grams daily as provided for in the ruling of March 6, 1947, but only 195 grams.

To maintain the March 6 level of 1240 calories daily per person the quantity required is 200,000 tons of grain, about 100,000 tons of potatoes, 25,000 tons of legumes (beans) and about 15,000 tons of fats.

In order to reach 1470 calories daily per person it is necessary to import 340,000 tons of grain and other articles.

In the economic year 1946-47 the number of calories decided on as necessary for Yugoslavia by international organizations such as UNRRA has never been attained.

The highest number of calories was reached in the period August-December, 1946, when the average per person was around 1700 calories.

As can be seen from the above figures, the ration in Yugoslavia today is a ration of hunger.

It should be remembered also that in Yugoslavia, as in some other countries of Eastern Europe, bread is not a supplement to but the main item of the diet of the people. It is pointless to compare the bread ration in such a country with that in nations which have supplies of meat and fats.

There are 2,400,000 cases of tuberculosis in Yugoslavia today out of a total population of about 16,000,000. Their requirements cannot be forgotten in estimating our food needs.

Latest reports from the country

tell of a new cut to be made in Dalmatia where the average person now gets, not 295 grams daily as provided for in the ruling of March 6, 1947, but only 195 grams.

To maintain the March 6 level of 1240 calories daily per person the quantity required is 200,000 tons of grain, about 100,000 tons of potatoes, 25,000 tons of legumes (beans) and about 15,000 tons of fats.

In order to reach 1470 calories daily per person it is necessary to import 340,000 tons of grain and other articles.

In the economic year 1946-47 the number of calories decided on as necessary for Yugoslavia by international organizations such as UNRRA has never been attained.

The highest number of calories was reached in the period August-December, 1946, when the average per person was around 1700 calories.

As can be seen from the above figures, the ration in Yugoslavia today is a ration of hunger.

It should be remembered also that in Yugoslavia, as in some other countries of Eastern Europe, bread is not a supplement to but the main item of the diet of the people. It is pointless to compare the bread ration in such a country with that in nations which have supplies of meat and fats.

There are 2,400,000 cases of tuberculosis in Yugoslavia today out of a total population of about 16,000,000. Their requirements cannot be forgotten in estimating our food needs.

Latest reports from the country

tell of a new cut to be made in Dalmatia where the average person now gets, not 295 grams daily as provided for in the ruling of March 6, 1947, but only 195 grams.

To maintain the March 6 level of 1240 calories daily per person the quantity required is 200,000 tons of grain, about 100,000 tons of potatoes, 25,000 tons of legumes (beans) and about 15,000 tons of fats.

In order to reach 1470 calories daily per person it is necessary to import 340,000 tons of grain and other articles.

In the economic year 1946-47 the number of calories decided on as necessary for Yugoslavia by international organizations such as UNRRA has never been attained.

The highest number of calories was reached in the period August-December, 1946, when the average per person was around 1700 calories.

As can be seen from the above figures, the ration in Yugoslavia today is a ration of hunger.

It should be remembered also that in Yugoslavia, as in some other countries of Eastern Europe, bread is not a supplement to but the main item of the diet of the people. It is pointless to compare the bread ration in such a country with that in nations which have supplies of meat and fats.

There are 2,400,000 cases of tuberculosis in Yugoslavia today out of a total population of about 16,000,000. Their requirements cannot be forgotten in estimating our food needs.

Latest reports from the country

tell of a new cut to be made in Dalmatia where the average person now gets, not 295 grams daily as provided for in the ruling of March 6, 1947, but only 195 grams.

To maintain the March 6 level of 1240 calories daily per person the quantity required is 200,000 tons of grain, about 100,000 tons of potatoes, 25,000 tons of legumes (beans) and about 15,000 tons of fats.

In order to reach 1470 calories daily per person it is necessary to import 340,000 tons of grain and other articles.

In the economic year 1946-47 the number of calories decided on as necessary for Yugoslavia by international organizations such as UNRRA has never been attained.

The highest number of calories was reached in the period August-December, 1946, when the average per person was around 1700 calories.

As can be seen from the above figures, the ration in Yugoslavia today is a ration of hunger.

It should be remembered also that in Yugoslavia, as in some other countries of Eastern Europe, bread is not a supplement to but the main item of the diet of the people. It is pointless to compare the bread ration in such a country with that in nations which have supplies of meat and fats.

There are 2,400,000 cases of tuberculosis in Yugoslavia today out of a total population of about 16,000,000. Their requirements cannot be forgotten in estimating our food needs.

Latest reports from the country

tell of a new cut to be made in Dalmatia where the average person now gets, not 295 grams daily as provided for in the ruling of March 6, 1947, but only 195 grams.

To maintain the March 6 level of 1240 calories daily per person the quantity required is 200,000 tons of grain, about 100,000 tons of potatoes, 25,000 tons of legumes (beans) and about 15,000 tons of fats.

In order to reach 1470 calories daily per person it is necessary to import 340,000 tons of grain and other articles.

In the economic year 1946-47 the number of calories decided on as necessary for Yugoslavia by international organizations such as UNRRA has never been attained.

The highest number of calories was reached in the period August-December, 1946, when the average per person was around 1700 calories.

As can be seen from the above figures, the ration in Yugoslavia today is a ration of hunger.

It should be remembered also that in Yugoslavia, as in some other countries of Eastern Europe, bread is not a supplement to but the main item of the diet of the people. It is pointless to compare the bread ration in such a country with that in nations which have supplies of meat and fats.

There are 2,400,000 cases of tuberculosis in Yugoslavia today out of a total population of about 16,000,000. Their requirements cannot be forgotten in estimating our food needs.

Latest reports from the country

tell of a new cut to be made in Dalmatia where the average person now gets, not 295 grams daily as provided for in the ruling of March 6, 1947, but only 195 grams.

To maintain the March 6 level of 1240 calories daily per person the quantity required is 200,000 tons of grain, about 100,000 tons of potatoes, 25,000 tons of legumes (beans) and about 15,000 tons of fats.

In order to reach 1470 calories daily per person it is necessary to import 340,000 tons of grain and other articles.

In the economic year 1946-47 the number of calories decided on as necessary for Yugoslavia by international organizations such as UNRRA has never been attained.

The highest number of calories was reached in the period August-December, 1946, when the average per person was around 1700 calories.

As can be seen from the above figures, the ration in Yugoslavia today is a ration of hunger.

It should be remembered also that in Yugoslavia, as in some other countries of Eastern Europe, bread is not a supplement to but the main item of the diet of the people. It is pointless to compare the bread ration in such a country with that in nations which have supplies of meat and fats.

There are 2,400,000 cases of tuberculosis in Yugoslavia today out of a total population of about 16,000,000. Their requirements cannot be forgotten in estimating our food needs.

Latest reports from the country

tell of a new cut to be made in Dalmatia where the average person now gets, not 295 grams daily as provided for in the ruling of March 6, 1947, but only 195 grams.

To maintain the March 6 level of 1240 calories daily per person the quantity required is 200,000 tons of grain, about 100,000 tons of potatoes, 25,000 tons of legumes (beans) and about 15,000 tons of fats.

In order to reach 1470 calories daily per person it is necessary to import 340,000 tons of grain and other articles.

In the economic year 1946-47 the number of calories decided on as necessary for Yugoslavia by international organizations such as UNRRA has never been attained.

The highest number of calories was reached in the period August-December, 1946, when the average per person was around 1700 calories.

As can be seen from the above figures, the ration in Yugoslavia today is a ration of hunger.

It should be remembered also that in Yugoslavia, as in some other countries of Eastern Europe, bread is not a supplement to but the main item of the diet of the people. It is pointless to compare the bread ration in such a country with that in nations which have supplies of meat and fats.

There are 2,400,000 cases of tuberculosis in Yugoslavia today out of a total population of about 16,000,000. Their requirements cannot be forgotten in estimating our food needs.

Latest reports from the country

tell of a new cut to be made in Dalmatia where the average person now gets, not 295 grams daily as provided for in the ruling of March 6, 1947, but only 195 grams.

To maintain the March 6 level of 1240 calories daily per person the quantity required is 200,000 tons of grain, about 100,000 tons of potatoes, 25,000 tons of legumes (beans) and about 15,000 tons of fats.

In order to reach 1470 calories daily per person it is necessary to import 340,000 tons of grain and other articles.

In the economic year 1946-47 the number of calories decided on as necessary for Yugoslavia by international organizations such as UNRRA has never been attained.

The highest number of calories was reached in the period August-December, 1946, when the average per person was around 1700 calories.

As can be seen from the above figures, the ration in Yugoslavia today is a ration of hunger.

It should be remembered also that in Yugoslavia, as in some other countries of Eastern Europe, bread is not a supplement to but the main item of the diet of the people. It is pointless to compare the bread ration in such a country with that in nations which have supplies of meat and fats.

There are 2,400,000 cases of tuberculosis in Yugoslavia today out of a total population of about 16,000,000. Their requirements cannot be forgotten in estimating our food needs.

Latest reports from the country

tell of a new cut to be made in Dalmatia where the average person now gets, not 295 grams daily as provided for in the ruling of March 6, 1947, but only 195 grams.

To maintain the March 6 level of 1240 calories daily per person the quantity required is 200,000 tons of grain, about 100,000 tons of potatoes, 25,000 tons of legumes (beans) and about 15,000 tons of fats.

In order to reach 1470 calories daily per person it is necessary to import 340,000 tons of grain and other articles.

In the economic year 1946-47